

for det, naar de ere enige derom. Hans Modstand derimod kan kun forklæres paa den Maade, at disse Andre ikke have Forstand paa, hvad for dem er det Bedste, det kan kun være Frihed, naar det gaar ind under den strenge Form, som han gjør gjældende. Det ærede Medlem for Randers Amts 3die Valgfreds (N. Jensen), som ogsaa tog Ordet, kom til at udtale sig om det Underendringsforslag, som er stillet af et Par ærede Medlemmer under Nr. 5, som søger at formilde Forslaget under Nr. 12 noget. Om dette Forslag sagde han, at det vil indskrænke Sogneraadets Myndighed, hvis det bliver vedtaget. Her er ogsaa fra hans Side en mærkelig Frihedsfands. Her er foreslaaet af Nertallet, at Beboerne skulde kunne afgjøre denne Sag, om de ville bruge Loven, som Ministeren og Halvdelen af Udvalget ville det, eller om de ville bruge den nogenlunde som hidtil, men det maa Nertallet ikke for dette Medlem raade for. Forresten kunde jeg godt gaa ind paa at sætte Nertallet af Sogneraadet i Stedet, hvis det mere tiltalte det ærede Medlem. Der er ellers den Mærkelighed ved denne Lovs Behandling, og som for mig er noget sjøn. Her staa vi naturlig ligeoverfor hverandre og udtale os om, hvad der er vore personlige Anskuelser og ikke, hvad der er en vis Retnings Anskuelser her i Thinget; her staa Folkethinget i sin sande Stikelse, som jeg vilde ønske, at det havde til enhver Tid. Det ærede Medlem fra Ringkjøbing Amt (Naberg) er nu ogsaa en særlig Ven af Loven, som Ministeren vil have den. Han sagde, at Citationsarbeidet kan godt forenes med Snekastning, og han viste hen til Kjøbenhavn som et Exempel. Ja, hvordan det skulde kunne gaa de fjære Kjøbenhavnere, hvis de skulde til at faae Sneen fjørt ud af Byen ved Naturalarbeide, det gad jeg nok se; men det vilde vist tage sig underligt ud, saa de ere vel nøbte til at bruge Citationen, men det er dog ikke nødvendigt, fordi Kjøbenhavnerne ikke godt kunne komme affed med det uden det, at vi Andre derfor skulde bruge det. Vi vide godt, at der er Bestemmelser, som gjøre os fri for at bruge Citation. Man kan betale for det, sagde det ærede Medlem; de, som trænge til Penge, kunne komme til at tjene Noget derved, og de, som have Penge, kunne komme til at betale. Ja, det er sandt; dersom det ved Citationsarbeide kan udføres paa Landet ligesaa vel som her i Kjøbenhavn, kan det ærede Medlem have Ret i, at de, som have Penge, kunne faae Lov til at betale, og de, som ikke have Penge, kunne tjene Penge, men jeg maa tillade mig at forudsætte, at denne Maade at faae Sneen bort paa ikke kan bruges paa Landet, naar man skal skaffe den bort saa hurtig, som det er nødvendigt, for at de Veisfærende kunne komme frem. Det kan kun gaa, naar omtrent hele Kommunen bliver enig om at tiltræde Citationen, og de omtrent Allesammen blive enige om at tage det, men nogle Enkelte kunne ikke tage

det, og jeg maa tillade mig at sige til det ærede Medlem, at naar han mener, at nogle Enkelte kunne paatage sig det, er der virkelig ingen Mening i det. Det forekommer mig, at den ærede Minister, skjøndt han ikke har udtalt sig, — ja, han maa tillade, at jeg ogsaa tager lidt fat paa ham (Sudenrigsministeren: Ja, vær saa god!) —, ikke er synderlig konsekvent her i sin Modstand mod den Indrømmelse at vi kunde blive fri for at betale for dette Arbeide, naar vi kjönt og skiffelig kunde enes om at udføre det tilfredsstillende uden det. Naar Ministeren indrømmer, at Betarbeidet maa gaa som hidtil, de maa licitere det bort, forrette det in natura, naar det kun bliver gjort forsværligt, hvad skal der saa være i Veien for, at Ministeren kan sige det Samme her, naar Snekastningsarbeidet blot bliver forsværligt udrettet, saa at de Veisfærende kunne komme frem? Lad da Folk i de forskjellige Kommuner faae Lov til at forrette det paa den Maade, som de selv kunne forsvare det, og som det kan forsvares ligeoverfor Landet og Befolkningen i det Hele. Denne Tale om, at det er en Byrde for de Mindre, lægger jeg ingen Vægt paa, især naar denne Lov bliver vedtagen; thi saa skulle de Mindre, hvis der er nogen Sandhed i denne Paastand, nok komme og klage. Det er de Herrers egen Skyld, som staa i Epidisen for de kommunale Sager, hvis de Mindre komme frem og klage, det er da et Bevis paa, at de gaa disse Mindre for nær, gjøre de det ikke, kommer der ingen Klage. Jeg skal sluttelig sige, at det skulde være mig svært, om Ministeren kunde indsekomme den Retning, som han kan se er tilstede i Udvalget, og som jeg haaber, at det vil vise sig, at der er en ikke ringe Stemning for i Thinget. Hvem der faar Nertallet for deres Forslag, naar Sagen kommer til Afstemning, er ikke let at sige, men selv om vi ikke faae Nertallet for os denne Gang, opgive vi ikke Haabet om, at vi inden 3die Behandling kunne ved at betragte Sagen nærmere, faae et Forslag frem, hvorved vi kunne tilfredsstillende den ærede Minister og faae ham paa vor Side. Det gaar nok an at slutte denne Lov saaledes: Denne Lov gjælder ikke for Færøerne, men det gaar vel ikke an at sætte: Denne Lov gjælder kun for Sylland, thi vi kunne dog nok unde de gode Syder at forsøge sig og tumle sig med Loven, som de have Lyst, men saa ville vi gjerne forlange, at de skulde være saa billige mod os Andre, at vi kunne faae Lov til at bruge den med den Tilføjning, som Forslaget Nr. 12 tilsigter. Vi ville ikke, at Kommunen skal være pligtig til at stræbe saa mange Penge sammen, og Beboerne være pligtige til at betale dem, for atter igjen selv at faae dem, thi det er dog de Samme, som udrede og tage imod Pengene, man gaar paa den Maade og lægger en stor ny Byrde paa Sogneraadet og sætter Kommunen i Udgift til ingen Nytt ved mange Leiligheder. (Naberg: Man kan jo sætte Pen-